

"Tôi và Tổng Giám đốc Ngô Quang Kiệt đã có một buổi gặp gỡ rất đỗi. Chúng tôi bàn về t do tôn giáo t i Vi t Nam. Đ c Tổng nh n xét r ng rõ ràng có nh ng t i n b trong lĩnh v c t do tôn giáo i Vi t Nam m c dù v n còn m t s v n đ c n ph i gi i quy t. "

www.rfa.org/vietnamese

2008-10-10

Hôm th Năm 9-10-2008, nhân dịp tr i th đô Washington, Đ i Sĩ Hoa K t i Vi t Nam, ông Michael Michalak, đã dành cho đài Á Châu T Do m t cuộc ph ng v n đ c bi t.

Photo by Trà Mi/RFA

Hôm 9-10-2008, Đ i sĩ Michael Michalak tr i ph ng v n RFA v các ưu tiên trong quan hệ gi a Hoa K và Vi t Nam.

Tr i Thanh Trúc, Nguyễn Khanh và Trà Mi c a Ban Vi t Ng , Đ i sĩ Michael Michalak đã trình bày m t cách c i m v hi n tình quan hệ Vi t-M cũng nh các v n đ đang đ c d lu n quan tâm.

Ti p t c tr giúp giáo d c, nhân đ o

Thanh Trúc: *Xin cảm n ông Đ i Sĩ. Chúng tôi xin m đ u cuộc ph ng v n b ng nh ng câu h i liên quan đ n giáo d c và xã h i. Là nhà ngo i giao đ i đ i n cho Washington Hà N i, chúng tôi th y ông Đ i Sĩ luôn luôn nói đ n chuy n giáo d c? Th a ông, t i sao v y?*

Đ i sĩ Michael Michalak: Tôi nghĩ giáo d c là m t trong nh ng m c tiêu quan tr ng nh t mà Hoa K đang làm v i chính ph Vi t Nam. T tr c ngày tôi sang Vi t Nam, ch c quý v cũng bi t tôi có đ t ra 3 m c tiêu c n th c hi n là nhân quy n, kinh t và giáo d c.

Giáo d c là m t trong nhng m c tiêu quan trng nh t mà Hoa K đang làm vi c v i chính ph Vi t Nam. Hi n gi sĩ visa c p cho sinh viên t Vi t Nam sang M h c đã tăng v t m c 50%, và tôi tin rng chúng ta đang đi đúng đ ng.

Khi nhìn nhng thành qu đáng k mà Vi t Nam đ t đ c v kinh t , tôi th y ngay đi u đang thi u chính là phát tri n giáo d c. Vì th ngay t bu i đi u tr n t i Qu c H i tr c khi đ c chu n thu n làm đi sĩ Hoa K Hà N i, tôi đã nói m t trong nhng m c tiêu sĩ làm là sĩ sinh viên Vi t Nam sang M du h c sĩ tăng g p đôi.

Hi n gi sĩ visa c p cho sinh viên t Vi t Nam sang M h c đã tăng v t m c 50%, và tôi tin rng chúng ta đang đi đúng đ ng, đ đ t đ c m c tiêu mà tôi đ t ra.

Cùng lúc v i sĩ phát tri n c a Vi t Nam, cùng lúc v i sĩ v n đ u t c a ng i n c ngoài và nhng ng i Vi t trong n c tiếp t c b vào đ u t , Vi t Nam c n nhng ng i tài ba đ đi u hành kinh t n chính quy n, và cu i cùng nh đó mà l i nhu n kinh t đem l i sĩ đ c phân ph i cho t t c m i ng i Vi t.

Đó chính là lý do t i sao trng tâm c a tôi là giáo d c, và tôi luôn tiếp t c c g ng h n đ đ t m c đích.

M t trong nhng đi u quan trng x y ra n năm đ u tiên tôi làm vi c t i Vi t Nam là chuy n vi ng thăm Washington c a Th T ng Nguy n T n Dũng.

Đi sĩ Hoa K t i Vi t Nam Michael Michalak tr i phng v n Thanh Trúc. Photo by Trà Mi/RFA

Trong chuy n vi ng thăm này, B Ngo i Giao M và B Giáo D c Đào T o Vi t Nam đã ký b n ghi nh , thành lập Nhóm Công Tác Chuyên Trách V Giáo D c, m i bên có 7 thành viên, và m c tiêu là th c hi n m t b n phúc trình g i lãnh đ o, trong đó trình bày nh ng đi m c n làm đ h p tác v giáo d c, k c ý ki n thành lập m t tr ng đ i h c theo khuôn kh đ i h c M ngay t i Vi t Nam.

Ngoài chuy n lập tr ng đ i h c theo khuôn kh Hoa K i Vi t Nam, chúng ta cũng đ t v n đ làm sao gia tăng s sinh viên Vi t Nam du h c ở M và làm th nào đ giúp Vi t Nam c i ti n môi tr ng giao d c ngay trong n c, giúp th c hi n ch ng trình hu n ngh , ch ng trình h c ti ng Anh.

Có r t nhi u đi u liên quan đ n giáo d c mà chúng tôi s làm, vì giáo d c chi m v trí r t quan tr ng trong ti n trình phát tri n c a Vi t Nam.

Thanh Trúc: *Vi t Nam m i đ a nh ng ng i đ c gi i thì u là n n nhân da cam sang M ...*

Đi sĩ Michael Michalak: Chúng tôi không s đ ng t “n n nhân ch t da cam” vì th y không c n thi t ph i chính tr hóa v n đ này. Hi n chúng tôi v n ti p t c theo đ i ch ng trình h tr cho nh ng ng i không may khuy t t trong th i gian Hoa K có m t Vi t Nam tr c đây, b t k h b khuy t t vì lý do gì.

T ng c ng chúng tôi đã s đ ng s ti n lên đ n 46 tri u đô la vào công tác này, g n đây nh t là s ti n 3 tri u đ c s đ ng vào công tác môi tr ng và s c kh e.

Ch ng trình này đã đ c th c hi n ở Đà N ng, chi phí lên đ n 1 tri u dollars, đ ng th i chúng tôi cũng v a thông báo 3 ch ng trình tài tr cho các d án v s c kh e cũng đ c th c hi n t i Đà N ng và khi v i Hà N i, tôi s đi Đà N ng đ kh i đ ng nh ng ch ng trình mà tôi v a nêu.

Thanh Trúc: *Phía Vi t Nam nói là chính ph Hoa K có kho n tĩ n 3 trĩ u dành cho các ho t đĩ ng xĩ lý Dioxin, nhng giĩ i ngân rĩ t chĩ m...*

Tôi nghĩ Vi t Nam nhiũ u quyũ n tĩ do cá nhân vũ n còn thiũ u, nhũ tĩ do tĩ p hũ p, tĩ do báo chí, tĩ do phát biũ u tĩ tũ ng. Nhng so vũ i 5 năm trũ c thì bây giũ ngũ i Vi t đũ c tĩ do hũ n nhiũ u.

Đi sĩ Michael Michalak: Tôi không nghĩ là chũ m đầu. Thũ hũ i là mũ t bao nhiêu thũ i gian mũ i đũ c phía Vi t Nam chũ p thuũ n? Câu trũ i là mũ t rũ t nhiũ u thũ i gian. Chúng tôi phũ i đi qua nhiũ u thũ tũ c, bây giũ xong rũ i, chúng tôi bũ t đũ u bàn đũ n chuyũ n giũ i ngân tài khoũ n và tôi mong đũ i chũ ng trĩnh sũ thành công.

Thúc đũ y tĩ do, nhũ quyũ n

Nguyũ n Khanh: *Lũc nũy ông Đi sĩ Sũ bũ o mũ t trong nhng mũ c tiũ hàng đũ u mà ông muũ n thũ c hũ n Vi t Nam là nhũ quyũ n. Liũ u có thũ xin ông Đi sĩ Sũ cho biũ t trĩng trũ ng nhũ quyũ n Vi t Nam bây giũ nhũ thũ nào?*

Đi sĩ Michael Michalak: Đũ c chũ . Vũ nhũ quyũ n, tôi nghĩ Vi t Nam nhiũ u quyũ n tĩ do cá nhân vũ n còn thiũ u, nhũ tĩ do tĩ p hũ p, tĩ do báo chí, tĩ do phát biũ u tĩ tũ ng.

Dũ nói vũ y nhng tôi cũng tin rũ ng nũ u so vũ i 5 năm trũ c đũy thì bây giũ ngũ i Vi t đũ c tĩ do hũ n nhiũ u và chúng tôi sũ tiũ p tũ c làm viũ c vũ i chính phũ Vi t Nam qua chũ ng trĩnh Đi sĩ Thoũ i Nhũ Quyũ n Hàng Năm, qua các chũ ng trĩnh viũ n trũ kinh tũ , và nhng chũ ng trĩnh khác.

Đi sĩ Michael Michalak trũ i Nguyũ n Khanh vũ đũ i thoũ i hũ p tác quũ c phòng Mũ -Viũ t. Photo by Trà Mi/RFA

Đi sĩ Michael Michalak: Nhng u tiên trong quan h M-Vi t

Tác Giả: RFA

Thứ Sáu, 10 Tháng 10 Năm 2008 23:32

Chúng tôi cũng sẽ tiếp tục đt v n đ nhân quy n v i chính ph Vi t Nam, và tiếp tục kêu g i Vi t Nam c i t i n trong lãnh v c này.

Nguy n Khanh: *Không mu n ông Đi sĩ S vào th khó x , nhng g a thang đ m t , trung bình và x u, ông Đi sĩ S đánh giá tình trng nhân quy n Vi t Nam hi n g i m c đ m nào?*

Đi sĩ Michael Michalak: Không, xin i, tôi không cho đi m.

H p tác an ninh, qu c phòng

Nguy n Khanh: *Tu n tr c Hà N i, cu c Đi sĩ Tho i V Chính Tr , An Ninh Và Qu c phòng g a hai chính ph đã di n ra. Mu n h i ông Đi sĩ S nhng đ m gì đã đ c đ a ra bàn th o?*

Đi sĩ Michael Michalak: Chúng tôi th o lu n v i nhau v nhi u v n đ . Cu c đi tho i di n ra trong lúc tôi i có m t M , nên tôi không bi t rõ các chi t i t, nhng tôi đ c bi t là nhng đ tài nh Vi t Nam tham gia vào i c i ng b o v hòa bình toàn c u đã đ c nói đ n.

Vì Vi t Nam bây g là h i viên không th ng tr c c a H i Đ ng B o An Liên Hi p Qu c, nên đ ng nhiên m i ng i đ u nghĩ Vi t Nam sẽ có trách nhi m h n, nh g i quân tham gia vào L c L ng B o V Hòa Bình.

Nhng tr c khi đi u này x y ra, còn có nhi u đi u khác liên quan đ n m t k thu t ph i đ c bàn đ n, chng h n nh chuy n hu n luy n cho binh sĩ Vi t Nam. Chúng tôi đã bàn th o nhng cách đ th c hi n.

H tr mà chúng tôi đng ý v i nhau n m trong ch ng trình h p tác c u h chung, hay n m trong ch ng trình hu n luy n ti ng Anh cho binh sĩ Vi t Nam. Chúng tôi ch tr ng đi t ng b c m t, và đó là b c đ u tiên.

Chúng tôi cũng th o lu n v i nhau v cách h p tác g a quân đ i đôi bên trong các công tác c u h khi thiên tai x y ra, cũng nh nhng v n đ khác n a. Chúng tôi tin là cu c th o lu n

thành công, và trông đ i vòng th o lu n k ti p.

Nguy n Khanh: *Sau cu c th o lu n, có tin đ n Đông Nam Á nói r ng ch ng bao lâu n a Vi t Nam s nh n đ c vi n tr quân s t M. Th a ông Đi sĩ S đ u này có đúng không?*

Đi sĩ Michael Michalak: Không, không đúng. Tôi có th tr l i ngay cho ông là không đúng đâu. Nhng cũng còn tùy ông đ nh nghĩa th nào là vi n tr quân s. Rõ ràng đ u hai bên th o lu n v i nhau v a r i cũng là m t hình th c vi n tr. Tôi nghĩ r ng b t k vi n tr nh th nào thì cũng ph i có s đ ng thu n c a c hai bên.

Trong th i gian g n đây, h tr mà chúng tôi đ ng ý v i nhau n m trong ch ng trình h p tác c u h chung, hay n m trong ch ng trình hu n luy n ti ng Anh cho binh sĩ Vi t Nam.

N u tôi nh không l m thì có m t s sĩ quan Vi t Nam đang theo h c ch ng trình d y ti ng Anh này, dù không nhi u nhng cũng là c h i đ giúp hai bên có th nói chuy n v i nhau và m r ng quan h. Chúng tôi ch tr ng đi t ng b c m t, và đó là b c đ u tiên.

Nguy n Khanh: *Ông Đi sĩ S là m t chuyên gia v Trung Qu c, có khi nào Vi t Nam xin ông Đi sĩ S đóng góp ý ki n không?*

Đi sĩ Michael Michalak: Có, chính ph Vi t Nam nh chúng tôi đóng góp ý ki n v r t nhi u lãnh v c. Có, chúng tôi có nói chuy n v i nhau v Trung Qu c, vì đây là qu c gia l n nh t trong khu v c và chúng tôi cũng chia s v i nhau quan đ m, k c quan đ m liên quan đ n Trung Qu c. Có, chúng tôi có nói chuy n v i nhau v Trung Qu c.

Nguy n Khanh: *L u có th xin ông Đi sĩ S chia s m t trong nhng đ ngh , ý ki n, ông đã trình bày v i chính ph Vi t Nam không?*

Đi sĩ Michael Michalak: Không, tôi không th chia s v i ông đ c. Tôi ch có th nói là chúng tôi th o lu n v i nhau v nhi u chuy n, t kinh t đ n chính tr.

Chúng tôi v n ti p t c theo dõi tình hình. Chúng tôi không đ ng v phía nào trong vi c này, mà chúng tôi theo dõi đ đ m b o là quy n t t p ôn hoà và bày t quan đ m c a công dân đ c tôn tr ng.

Tranh ch p Thái Hà-Tòa Khâm S

Trà Mi: *V cãng th ng tranh ch p đ t đại g a Giáo h i Công Giáo v i chính quy n t i Vi t Nam. Quan đ m c a ông đ i sĩ nh th nào?*

Đi sĩ Michael Michalak: Vâng, chúng tôi bi t r ng có r t nhi u v tranh ch p đ t đại đang di n ra t i Vi t Nam. Theo tôi, đ t đại là m t trong nh ng v n đ ph c t p nh t và nh y c m nh t t n t i i Vi t Nam hi n gi , đ c bi t là v n đ tranh ch p đ t đại liên quan đ n Giáo h i Công giáo.

Và chúng tôi v n ti p t c theo dõi tình hình, không ph i là đ i v i v n đ tranh ch p đ t đại, vì chúng tôi không đ ng v phía nào trong vi c này, mà chúng tôi theo dõi đ đ m b o là quy n t t p ôn hoà và bày t quan đ m c a công dân đ c tôn tr ng.

Trên th c t , có tr ng h p đ c tôn tr ng, nh ng cũng có tr ng h p không, và lúc y thì chúng tôi s tìm cách nêu v n đ lên v i chính quy n Hà N i.

Trà Mi: *Chúng tôi bi t r ng m i đây ông đ i sĩ có cu c t p xúc tr c t p v i Đ c T ng Giám m c Ngô Quang K t c a Hà N i. Ông đ i sĩ có th chia s thông tin gì liên quan đ n cu c g p này không?*

Đi sĩ Michael Michalak: Tôi và T ng Giám m c Ngô Quang K t đã có m t bu i g p g t t đ p. Chúng tôi bàn v t do tôn giáo t i Vi t Nam. Đ c T ng nh n xét r ng rõ ràng có nh ng ti n b trong lĩnh v c t do tôn giáo i Vi t Nam m c dù v n còn m t s v n đ c n ph i gi i quy t.

Chúng tôi cũng trao đ i v v n đ tranh ch p đ t đại đang di n ra, và Đ c T ng cũng cho

Đi sĩ Michael Michalak: Nhng u tiên trong quan h M-Vi t

Tác Giả: RFA

Thứ Sáu, 10 Tháng 10 Năm 2008 23:32

chúng tôi bi t quan đi m c a Ngài v chuy n này. Chúng tôi nói v i Ngài r ng chúng tôi s ti p t c theo dõi đi n ti n tình hình, nhng c g ng không đ ng v phía nào trong v n đ tranh ch p đ t đại.

Trà Mi: *Nói m t cách c th h n, c ng đ ng Công Giáo Vi t Nam có đ u h u hy v ng gì sau cu c g p g này không, th a ông đ i sĩ ?*

Đi sĩ Michael Michalak: Tôi không nghĩ v y, tôi không th y có lý do gì đ hy v ng vì t t c nhng gì tôi nói v i Đ c T ng là chúng tôi s ti p t c thúc gi c chính quy n Vi t Nam cũng nh chính Đ c T ng r ng đôi bên nên tìm cách gi i quy t v n đ m t cách ôn hoà, càng s m càng t t.

B n nghĩ gì v m i bang giao Vi t M và các quan đi m c a Đi sĩ Michael Michalak? Hãy g i đ n Ban Vi t Ng ý ki n c a B n. email: vietweb@rfa.org

Trà Mi: *Ông đ i sĩ có cách nào h u h u h n giúp c i thi n tình hình h n t i không, th a ông?*

Đi sĩ Michael Michalak: Chúng tôi ch có th ti p t c làm nhng gì mà chúng tôi đang làm. Nghĩa là đi u duy nh t mà chúng tôi có th làm là thúc gi c đôi bên ng i xu ng bàn đàm phán và cùng n c tìm ra m t gi i pháp ôn hoà.

Trà Mi: *Ban Vi t Ng chúng tôi xin chân thành c m n đ i sĩ Michael Michalak đã dành th i gian cho bu i ph ng v n này.*